

Oikaisuvaatimus Pyöreisen kaavoituksen käynnistämisestä/ SK

Kaupunginhallitus 10.11.2025 § 285
387/11.00.03/2025

Oikaisuvaatimus koskien kaupunginhallituksen 18.8.2025 käsittelemää pykälää 197 / SK

Kaupunginhallitus on 18.8.2025 §:ssä 197 päättänyt kaavoituksen käynnistämissopimuksen käsittelystä sekä kaavan vireilletulosta Viitasaaren kaupungin lounaisosassa, Kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle (Pyöreisen tuulivoimahanke). SK on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut kaupungin kirjaamoon 12.9.2025.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisten viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen, että asianosainen itse eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 18.8.2025 on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.8.2025, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö liittyy valittajan vaatimukseen kumota kaupunginhallituksen 18.8.2025 §:ssä 197 kohta 2 kokonaisuudessaan. Valittaja katsoo päätöksen tehdyn puutteellisesti valmisteltuna ja virheellisin argumentein perusteltuna. Valittajan mielestä asia on esitelty hallitukselle liian tuulivoimamyönteisesti, eikä hän pidä Suomen Uusiutuvat ry:tä luotettavana tietolähteenä. Valittaja kritisoi myös hankeyhtiön luotettavuutta. Valittaja esittää sopimusluonnokseen useita asioita korjattavaksi.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Elements Suomi Oy

Elements Suomi Oy on uusiutuvan sähköenergian tuottaja, jonka emoyhtiö Elements SAS 2015 on perustettu Ranskassa. Yhtiöllä on nykyisin toimintaa Ranskassa, Saksassa, Suomessa, Italiassa Itä-Euroopassa ja Karibian alueella. Yrityksellä on yli 100 työntekijää ja noin 1800 MW:n hankeportfolio. Suomessa hankeyhtiöllä on tällä hetkellä meneillään useampi aurinko- ja tuulivoimahanke, joiden portfolio kattaa tällä hetkellä noin 800 MW. Hankkeista 5 on julkisia ja yhtiön tavoitteena on kasvattaa

aktiivisesti hankeportfolioa ja edistää käynnissä olevia hankkeita aikataulun mukaisesti.

Päätöksenteko puutteellisten tietojen varassa

Viitasaaren kaupunki on toimittanut hankeyhtiölle kaupunginhallituksen 24.10.2022 § 208 ohjeet tuulivoimahankkeiden ennakkoesittelyille tuulivoimakaavoituksen käynnistämisen mahdollisuuksien arvioimiseksi. Viitasaaren kaupungin ohjeet varmistavat, että kaikilla toimijoilla on käytettävissä yhdenmukaiset tiedot hankesuunnittelun aikana ja toimintatapa on ennakkoon määritelty. Hankekehittely ei edellytä kunnan tai muun viranomaisen lupaa. Hanketoimijat tutkivat oma-aloitteisesti potentiaalisia tuulivoima-alueita eripuolilla Suomea ja laativat maanvuokrasopimuksia maanomistajien kanssa pääsääntöisesti ennen kuin kaavoitusaloitetta on jätetty kunnille käsittelyyn.

Tietojen taustaselvitykset perustuvat riittävän laajoihin esiselvitysmateriaaleihin, joissa selvitetään mm. alueiden tuulioloja, infrastruktuuria, maankäyttöä, etäisyyksiä ja ympäristöä sekä kaavoitustilannetta. Kun potentiaalinen alue on valittu, selvitetään sen nykytila ja soveltuvuus tuulivoimalle. Tämä tehdään arvioimalla alustavasti projektin tekniset, taloudelliset ja maankäytölliset toteutusedellytykset, usein erilaisten selvitysten pohjalta. Alueen valintaan vaikuttavat mm. alueen kaavoitustilanne, alueen tuuliolosuhteet, alueen etäisyydet sähköverkkoon ja mahdollisiin liittymäpisteisiin, tieverkkoon ja asutukseen, alueen luontoarvot, alueen ilmailun rajoitukset sekä alueen maanomistajuus.

Tuulivoimapuistohanke tuodaan yleensä kuntiin esiteltäväksi viimeistään siinä vaiheessa, kun perustietojen pohjalta hankealue on hanketoimijan tulkinnan mukaisesti soveltuva tuulivoimatuotantoon, alueelta on saatu maanvuokrasopimuksia ja yleiskaavoitus olisi tarpeen käynnistää kunnan päätöksellä.

Tuulivoimayhtiöt laativat usein myös vuokrasopimuksia maanomistajien kanssa jo ennen kaavoitusaloitetta tai kaavoituksen käynnistämissopimusta. Mikäli tuulivoimayhtiön kannalta hankealue on potentiaalinen ja maanvuokrasopimuksia on saatu laadittua, voi hankeyhtiö jättää kaavoitusaloitteen kuntaan. Lisäksi tässä vaiheessa hankeyhtiöllä on oikeus esittää YVA-menettelyä hankkeelleen, johon ELY-keskus antaa päätöksen.

Pyöreisen tuulivoimahankkeen hanketoimija Elements Suomi Oy on tehnyt perusteellista taustaselvitystyötä Viitasaaren kaupungin antamien ohjeiden mukaan ja esitellyt hankesuunnitelmiaan ensin kaupungin viranomaisille ja tämän jälkeen päättäjille kaupunginhallituksen kokouksessa 18.8.2025 § 197. Viranomaiset ja päättäjät ovat saaneet luettavaksi esiselvitysmateriaalin, jossa on kartoitettu muun muassa lähialueiden tuulivoimapuistot, linnuston ja eläimistön tilanne, metsätyypit ja kasvillisuus, luonnonsuojelualueet ja -kohteet, alustavia melu- ja välkemallinnuksia, maisemavaikutusten arviointia ja maakuntakaavan suhdetta suunnittelualueeseen sekä hankkeen taloudellisia vaikutuksia.

Tämän lisäksi YVA-tarveharkintapäätöstä varten on tehty laaja, 69-sivuinen asiakirja, jossa käsitellään kaavoituksen nykytilannetta, maisemaa, muinaisjäänköksiä ja kulttuuriympäristöä, maa- ja kallioperää, pintavesiä, pohjavesiä, luonnonympäristöä, melua ja välkettä, ilmanlaatua ja ilmastoa, liikennettä ja ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia sekä vaikutuksia elinkeinoihin ja palveluihin. Lisäksi on arvoitu yhteisvaikutuksia muiden

hankkeiden kanssa ja YVA-menettelyn tarvetta sekä annettu lista kaavoituksen yhteydessä tehtävistä selvityksistä.

Tuulivoimakaavoituksessa maanvuokrasopimus tapahtuu maanomistajan ja hankeyhtiön välillä. Tuulivoimalaa ei rakenneta kenenkään maille ilman maanomistajan suostumusta. Sopimukset eivät ole julkisia asiakirjoja, joiden sisällöstä kaupungin viranomaisten tai asukkaiden tulisi tietää.

Näiden perusteella voidaan todeta, että hankkeen taustatietojen kokoamiseksi on tehty perusteellista ja täsmällistä selvitystyötä. Kaavoituksessa vaadittavia laajempia selvitystöitä ei ole syytä käynnistää, ennen kuin kaavoitusaloite on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 22 § kohdan 28 mukaan kaupunginhallitus päättää kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta (AKL 36 §, 51 §). Lisäksi kohdan 29 mukaan kaavoitukseen liittyvien sopimusten tekemisestä.

Suomen uusiutuvat ry

Suomen uusiutuvat ry on teollisen kokoluokan aurinkovoiman ja tuulivoima-alan edunvalvontajärjestö. Yhdistys on perustettu vuonna 1988 ja sen tarkoituksena on jakaa tietoa ja tukea uusiutuvan energian kehitystä ja toimintaa Suomessa. Yhdistyksellä on yli 200 yritysjäsentä ja noin 160 henkilöjäsentä, jotka edustavat lukuisia eri toimialoja. Yhdistyksen päämäärien tavoittamiseksi se voi tiedottaa julkista hallintoa, energia-alan yrityksiä, tiedotusvälineitä sekä jäseniään toiminta-alueidensa kehityksestä. Lisäksi se voi tehdä tuuli- ja aurinkovoiman sekä niihin liittyvien liitännäishankkeiden rakentamista ja käyttöä edistäviä aloitteita ja esityksiä julkiselle hallinnolle sekä antaa alaa koskevia lausuntoja ja kannanottoja viranomaisille. Yhdistys järjestää mm. koulutuksia, seminaareja ja kokouksia sekä osallistuu kansainväliseen ja kotimaiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa.

Yhdistyksen jäseniä ovat yritystoimintaa harjoittavat oikeuskelpoiset yhteisöt, joita nimitetään yritysjäseniksi sekä muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja luonnolliset henkilöt, joilla on kiinnostusta yhdistyksen toimialan kehittämiseen. Näin ollen jäsenistössä on mm. lukuisia tuulivoimahanketoimijoita. Jäsenet on jaettu kategorioihin toimintansa perusteella seuraavasti:

- A) Hankekehittäjät, voimaloiden omistajat ja sähkön tuottajat
- B) Voimalavalmistajat
- C) Palveluntarjoajat
- D) Komponenttivalmistajat
- E) Liitännäisiä palveluja tarjoavat yritykset
- F) Muu oikeuskelpoinen yhteisö (julkishallinto, oppilaitokset, yhdistykset ja tutkimuslaitokset)
- G) Muut luonnolliset henkilöt (opiskelijajäsenet ja ammatilliset henkilöjäsenet)
- H) Kannatusjäsenet

Sopimuksen sisältö

Kaavoitussopimukseen kuuluvat mm. kaavoituksen käynnistämissopimukset, maankäytösopimukset sekä ns. kumppanuuskaavoituksessa käytettävät kaavoitus-, kehittämis- tai yhteistyösopimukset. Näistä eniten kunnissa käytetään kaavoituksen käynnistämissopimuksia, joita voidaan laatia eri kaavatyypin

(asemakaava, yleiskaava ja ranta-asemakaava) yhteydessä. Maankäyttösopimuksia laaditaan vain asemakaavoituksen yhteydessä pääsääntöisesti silloin, kun asemakaavoitus kohdistuu yksityisen maanomistajan omistamalle maa-alueelle. Maankäyttösopimusten laadintaa ja sisältöä ohjaa alueidenkäyttölain 12 a luvun säännökset. Kaavan laadinnan kustannuksia peritään alueidenkäyttölain säädösten mukaisesti (AKL 59 §, 76 §, 77 c §) ja yksityisten tahojen kaavoitusaloitteiden kautta käynnistyvissä kaavahankkeissa kaavoituksen käynnistämissopimuksilla.

Kaavoituksen käynnistämissopimus laaditaan kaavahankkeen käynnistämisvaiheessa ja se laaditaan pääsääntöisesti silloin, kun kaavahanke käynnistyy yksityisten maanomistajien alueelle. Kaavoitussopimus on sopimus, jolla yleiskaavoituksesta vastaava kunta ja yksityinen taho sopivat siitä, että kunta käynnistää kaavoitusproessin. Sopimukseen kirjataan kaavaa varten tarvittavien selvitysten ja suunnitelmien teettämisen kustannusvastuiden jaosta sekä selvitysten laatijatahoista. Kunta ohjaa ja valvoo kaavatyötä. Kaavan laatimisen kustannusvastuita ovat kaavan tekninen laadinta, kaavakonsultin kulut, pohjakartan laadintaan liittyvät kulut, kuulutus- ja tiedotuskulut, luontoselvitysten ja muiden tarvittavien selvitysten kulut, kunnan hallintovalmistelun kustannukset, kopiointikulut jne. Kaavoitussopimuksessa sovitaan sitovasti vain kaavoituksen käynnistämisestä ja kustannusvastuista, muutoin kirjataan vain tavoitteita. Kaavan sisältö ei kuulu tähän sopimukseen.

Tuulivoimayleiskaavojen laadintakustannukset voidaan periä AKL 77 c §:n mukaisesti kokonaisuudessaan tuulivoimapuiston hanketoimijalta, kun tuulivoimayleiskaava laaditaan yksityisen edun vaatimana ja tuulivoimahankkeeseen ryhtyvän taikka maanomistajan tai haltijan aloitteesta. Tuulivoimayleiskaavan laatimisesta aiheutuvista kustannusvastuista sovitaan pääsääntöisesti kaavoituksen käynnistämissopimuksella.

Kuntaliitto on laatinut muistilistan asemakaavoituksen käynnistämissopimuksen laatimiseen, jota voidaan soveltaa myös tuulivoimaosayleiskaavan käynnistämissopimukseen. Kuntaliiton ohjeen mukaan sopimuksessa olisi hyvä esittää muun muassa seuraavat asiat:

- Sopijapuolet
- Sopimusalue
- Sopimuksen tarkoitus
- Lähtötilanne
- Hankkeen tavoitteet ja lähtökohdat
- Nykyinen kaavoitustilanne
- Kustannukset
- Sopimuksen voimaantulo ja sitovuus
- Sopimuksen siirtäminen
- Erimielisyyksien ratkaiseminen

Edellä mainittujen lisäksi Viitasaaren kaupunki on yhdessä hankeyhtiön kanssa neuvotellut sopimuksen sisällöstä ja kirjauttanut siihen edellä mainittujen lisäksi asioita myös osapuolten vastuista, aikataulusta, tiedottamisesta, toimitettavasta aineistosta sekä sopimuksen muuttamisesta tai irtisanomisesta. Näin ollen voidaan todeta, että käynnistämissopimusluonnoksen sisältöä on työstetty perusteellisesti ja siihen on kirjattu asioita riittävän laajasti.

Loppupäätelmä

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty juridisia tai muita perusteita, joiden perusteella kaupunginhallituksen kohdan 2 päätös tulisi kumota ja kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos hylätä.

Kaavoituksen käynnistämissopimuksen arviointi virheellisille oletuksille ja vaillinaisille selvityksille ei ole tässä vaiheessa perusteltua, sillä kyseisessä hankkeessa ei ole vielä esitetty varsinaisessa kaavoitusprosessissa julkaistavia asiakirjoja. Tällä hetkellä kaupungille on jätetty vasta kaavoitusaloite ja kaupungin ja hanketoimijan välillä on laadittu kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos. Nämä ovat osa hankkeen esiselvitysvaihetta, jotka mahdollistavat kaavoituksen käynnistämisen.

Kaupunginhallituksen päätös 18.8.2025 §197 ei ole lopullinen lupapäätös, vaan osa kaavoitusprosessin alkuvaihetta, jossa päätettiin käynnistää tuulivoimahankkeen valmistelu ja kaavoitus. Päätöksen luonne huomioon ottaen sen ei tulekaan sisältää yksityiskohtaisia kaavaratkaisuja tai lopullisia ratkaisuja hankkeen toteuttamisesta.

Päätöksen tueksi kaupunginhallitukselle on toimitettu laaja tausta-aineisto, joka sisältää muun muassa hankkeen lähtötiedot, alustavat selvitykset ja vaikutusarviot, suunnittelun lähtökohdat, puolustusvoimien lausunto jne. Päätöksentekijöillä on siten ollut käytössään riittävä tieto hankkeen tavoitteista, mahdollisista vaikutuksista ja jatkosuunnittelun edellytyksistä.

Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista eikä lain edellyttämää tehdä yksityiskohtaista vaikutusten arviointia tai ratkaista kaavoituksen lopputulosta. Nämä seikat arvioidaan myöhemmässä kaavoitusvaiheissa.

Näin ollen kaupunginhallituksen päätöstä ei voida pitää lainvastaisena, vaan se perustuu päätöksenteon kannalta riittävään tietopohjaan ja vastaa sisältönsä ja tarkkuutensa osalta päätöksen luonnetta ja vaihetta.

Viitasaaren kaupungin 1.6.2025 voimaan tulleen hallintosäännön §:n 22 mukaan kaupunginhallitus päättää kaikkien kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta.

Kaupunginhallitus ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä kaavoitusaloitteen päätöksessä ole todettu laillisuuvirheitä.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Oheismateriaali:

- Oikaisuvaatimus SK

Lisätietoja: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi, rakennusarkkitehti Riina Pietarila, puh. 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituin perustein.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijä